

INSTRUKTION FÖR PROGRAMMET FÖR MOTARBETANDE AV ÄRFTLIGA DEFEKTER OCH SJUKDOMAR (PEVISA-instruktion)

Gäller från 1.1.2009. Uppdateringar gäller från 1.1.2019.

Godkänd av Finska Kennelklubbens styrelse 28.8.2008, uppdaterad av styrelsen 15.6.2016 och 16.8.2018.

Kompletterar PEVISA-bestämmelser som godkänts av fullmäktige 30.11.2008.

1. ALLMÄNNA INSTRUKTIONER

1.1 SYFTE OCH FÖRHÅLLANDE TILL ÖVRIGA REGLER

Kennelklubben har av fullmäktige godkända PEVISA-bestämmelser, i vilka PEVISA-programmets principer definieras samt där bestämmelserna angående upprättande, godkännande, avbrytande och ändrande av programmet anges.

Syftet med denna PEVISA-instruktion, som godkänts av Kennelklubbens styrelse, är att ge specialklubbarna som ansvarar för programmet allmänna och rasspecifika instruktioner för upprättande och tillämpning av programmet.

Vid behov godkänns ett rasspecifikt PEVISA-program för rasen, i syfte att uppnå de målsättningar som definieras i den av specialklubben och Kennelklubben godkända rasspecifika avelsstrategin (JTO). Dessa program ska således vara enhetliga sinsemellan och dessutom stå i samklang med Kennelklubbens övriga regelverk.

Beslut om dispens för avelsbruk av utländska hanhundar kan fattas på specialklubbens förslag och behöver inte handläggas i enlighet med PEVISA-instruktionen.

1.2 PEVISA-PROGRAMMETS TIDSSCHEMAN

Specialklubben ska skicka ett förslag om PEVISA till Kennelklubben före utgången av maj månad året före programmets planerade ikraftträdande. Kennelklubben kan emellertid av motiverade skäl skjuta upp ikraftträdandet av hela programmet eller ett enskilt villkor från det tidsschema som ansökts. Ifall förslag om programmets fortsättning inte skickas in i tid, fortsätter giltighetstiden av rasens godkända PEVISA-program fram till utgången av påföljande kalenderår.

1.3 GODKÄNNANDE AV PEVISA-PROGRAMMET PÅ SPECIALKLUBBENS ELLER RASFÖRENINGENS ALLMÄNNA MÖTE

I möteskallelsen till specialklubbens och rasföreningens allmänna möte där rasens PEVISA-program behandlas ska, i enlighet med de PEVISA-bestämmelser som godkändes av Finska Kennelklubbens fullmäktige 30.11.2008, det föreslagna rasspecifika PEVISA-programmet antecknas ordagrant.

I specialklubbens och rasföreningens möteskallelse till allmänna mötet ska föreningslagen och föreningens stadgar iakttas vad avser möteskallelsen, tiden och platsen.

2. RASSPECIFIKA INSTRUKTIONER

2.1. RASSPECIFIKT PEVISA-PROGRAM

Tyngdpunkten vid rasavel ska alltid ligga vid förebyggande av problem förknippade med hälsa och mentalitet. Också rasegenskaper och -särdrag enligt rasstandarderna bör beaktas vid avel.

Denna princip bör också iakttas vid upprättande av PEVISA-program

2.2. GENOMFÖRANDE AV RASSPECIFIKT PEVISA-PROGRAM

Veterinärintyg, sakkunnigutlåtande, laboratorie- och DNA-resultat

I det rasspecifika PEVISA-programmet utnyttjas ständigt framåtgående uppföljnings- och forskningsmetoder.

Följande krav gäller för undersökningsresultat och -utlåtanden enligt PEVISA-program:

- 1) Id-märkning
Hunden ska vara id-märkt på ett av Kennelklubben godkänt sätt och veterinären eller en annan provtagare eller den som utför testet ska kontrollera id-märkningen vid provtagnings- eller undersökningstillfället. Om id-märkningen inte har kontrollerats kan hundens resultat registreras i Kennelklubbens databas endast med inofficiell status.
- 2) Utförande av undersökning/test
Undersökningar och tester enligt PEVISA-programmet ska göras på ett av Kennelklubben godkänt sätt. Övriga resultat kan registreras i Kennelklubbens databas endast med inofficiell status.

Övrigt genomförande:

- 1) Undersöknings- och testresultat samt utlåtanden enligt PEVISA-programmet skickas till Kennelklubben, varvid resultaten blir tillgängliga för specialklubben, uppfödaren och enskilda hundägaren.
- 2) Om hunden dör eller om man är tvungen att avliva eller operera den på grund av en sjukdom eller defekt som motarbetas i PEVISA-programmet innan hunden uppnår den ålder som fordras för undersökningen, kan undersökningsutlåtanden avseende respektive sjukdom eller defekt registreras med inofficiell status i Kennelklubbens databas. Också uppgift om operation som gjorts på

grund av en ärftlig defekt eller sjukdom som ingår i PEVISA-programmet kan registreras i databasen.

Kennelklubbens styrelse har godkänt instruktionerna för motarbetande av följande sjukdomar (BILAGOR):

[Instruktion för röntgenundersökning och klassificering av höftledsdysplasi](#)

[Instruktion för röntgenundersökning och klassificering av armbågsledsdysplasi](#)

[Instruktion för undersökning och klassificering av patellaluxation](#)

[Instruktion för motarbetande av ärftliga ögonsjukdomar](#)

[Instruktion för röntgenundersökning och klassificering av förändringar i ryggen](#)

[Instruktion för magnetundersökning och klassificering av syringomyeli](#)

[Instruktion för motarbetande av hjärtsjukdomar](#)

[Instruktion för genomförande av gångtest](#)

Instruktion för röntgenundersökning och klassificering av inkongruens i armbågsleden hos kondrodystrofa och små hundraser

Instruktion för röntgenundersökning och klassificering av ostekondros i bogleden

[Instruktion för genomförande av hörselundersökning](#)

Härutöver kan också övriga rasspecifika ärftliga defekter eller sjukdomar motarbetas med hjälp av PEVISA-programmet.

Vid genomförandet av PEVISA-programmet kan bl.a. följande medel användas:

Populationsgenetiska kalkyler som grundar sig på uppgifter i Kennelklubbens hundregister

Förutom att förebygga sjukdomar avser PEVISA-programmet också att trygga rasens genetiska mångfald så att spridningen av skadliga gener begränsas och rasens hållbara utveckling stöds. Genetisk mångfald kan bedömas genom uppföljning av släktskapsförhållanden mellan rasens population och dess individer samt avkommor. Dessa uppgifter grundar sig på Kennelklubbens hundregister. Vid bedömningen utnyttjas också den JTO som utarbetats för rasen.

2.3. SPECIALVILLKOR FÖR REGISTRERING

I PEVISA-programmet kan följande villkor och begränsningar ställas för registrering i FI-/ER-registret:

Åldersgräns för avelsbruk av hane/tik/hund. Åldersgränsen fastställer en minimiålder som hunden ska ha uppnått vid tidpunkten för parning.

Undersökningstvång, varvid ett av Kennelklubben godkänt undersökningsresultat krävs av hunden för registrering av dess avkommor.

Avelsspärr pga. risk för sjukdom, varvid

- 1) avkommor till en hund, som har konstaterats vara sjuk eller vars resultat överskrider eller underskrider ett överenskommet gränsvärde, inte registreras

- 2) avkomor till en hund, som konstaterats vara bärare av en sjukdom (utifrån ett DNA-testresultat; utifrån hundens sjuka avkomma; utifrån hundens sjuka förälder/föräldrar), inte registreras

Avelsspärr av populationsgenetiska skäl,

- 1) varvid en valpkull, vars ena förälder eller båda föräldrar har producerat mera avkomor än vad det rasspecifika PEVISA-programmet godkänner, inte registreras.
- 2) då man önskar begränsa parning av nära släktingar eller ställa ett gränsvärde för inavelsgraden av en registrerad valpkull.

Registreringsrestriktion utifrån avkomor, varvid

hundens avkomor som redan har fötts ska undersökas eller kartläggas på ett överenskommet sätt innan därpå följande avkomor registreras

Krav som gäller kombinationen, varvid

- 1) hunden ska paras med en partner som har ett bättre undersökningsresultat än vad hunden har själv
- 2) ett gränsvärde avseende avelsindex som räknas för rasen ställs för valpkullens föräldrar
- 3) en hund som med DNA-test konstateras vara bärare eller sjuk kan endast paras med en hund som har konstaterats vara frisk avseende respektive sjukdom

Valparnas härstamning ska verifieras, om det av motiverade skäl är nödvändigt att valparnas härstamning bevisas innan valpkullen registreras. Härstamningen ska bevisas vara riktig med hjälp av en härstamningsanalys som utförts av ett av Kennelklubben godkänt laboratorium.

3. TIDPUNKT FÖR UNDERSÖKNINGAR

Anvisningar avseende undersökningstidpunkten för höftledsdysplasi, armbågsledsdysplasi, patellaluxation, ärftliga ögonsjukdomar och spondylos anges i instruktionerna för motarbetande av respektive defekt eller sjukdom (BILAGOR 1–5). Avelsvetenskapliga kommittén kan dessutom för enskild ras eller sjukdom fastställa i vilken ålder en annan av Kennelklubben godkänd undersökning kan utföras eller besluta hur gammalt resultatet högst kan vara.

Undersökningsresultat som förutsätts i PEVISA-programmet bör alltid vara gällande vid parningstillfället.

4. DISPENSFÖRFARANDE

Avelsvetenskapliga kommittén har rätt att av särskilda skäl bevilja dispens för registrering av en enskild valpkull som inte uppfyller villkoren i det rasspecifika PEVISA-programmet.

5. ÖVRIGA BESTÄMMELSER

Kennelklubbens styrelse kan av särskilt vägande skäl avvika från dessa PEVISA-instruktioner.